

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
Piacsor 452 szám alatt.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.
Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhásas sorért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, augusztus 1-sőjén 1862.

A „Donau Ztg.” vitatkozást kezdett a „Daily News”-al Magyarországról. Nincs szándékunk, de ha volna sem volna hatáskörünk ezen vitatkozás irányában saját nézeteinket is elmondani; csak constatirozzuk e két vitát annak megmutatása végett, hogy míg a „Donau Ztg.” a magyarok felé fordulva az alkotmány eljárássáról beszél, addig angol lapok felszólalására minő más bangokat kíván pengetni.

A „D. News” úgy nyilatkozik, miképp ő hajlandó az osztrák politika szabadelvű és békülékeny szellemét elismerni, „ha e kormány valaha megszűnnék eredménytelen munkáját folytatni, s helyreállítván a magyar alkotmányt, visszatérne az írott törvények alapjára.”

Az angol lap ezen észrevételére a „Donau Ztg.” hosszú czáfolatot ír, melyben nevezetes azon állítása, melyben a magyar alkotmány létezését nemcsak elismeri, de éppen vitatja is, hogy az létezik; azt nem kell már helyreállítani, mert helyreállítottát oct. 20-án 1860-ban, s azóta Magyarország alkotmányos jogainak teljes élvezetében helyeztetett.

De — folytatja a „Donau Ztg.” — nemcsak az 1847 előtti birtok jogok, hanem „a különben nem alkotmányos alaptól származó 1848. törvényekből is” több ezek újból megerősített. A közigazgatás és törvénykezés Magyarországon teljes autonómiával bír, Magyarország a példányul szolgálható osztrák magán törvényeket is félrevetette, s kívánsága teljesített. Egyszóval csak az adó- és vonczmegajánlás joga vétetett el az országtól, azaz: még ezen jogok sem vétettek el, hanem csak átadattak a Reichsrathnak és pedig sokkal nagyobb mértékben, mint azokat 1848 előtt Magyarország bírta.

Ennyi mindent mond el egy buzomban a jó „Donau Zeitung” az angol lapok interpellációira, a miből, habár azt látjuk, hogy alkotmányunkat vagy nem ismeri, vagy ismerni nem akarja; de annyit feljegyezhetünk, hogy tehát szerinte a magyar alkotmány most csakugyan legalább elméletben, nem „verwirrt und todt.” Ezt is megköszönjük szépen.

Hanem azok a külföldi írók nagyon is zaklatathatják a „Donau Ztg.” nyugalmát. Közlebről a „Pesti Napló” a Pentarchia orosz szerzőjének egy újabb munkájából közleményt hoz, mely Ausztria belkéréséről egy figyelemreméltó nyilatkozatot tesz, s oly alternatívát állít fel, a mely a „D. Zeitung”-ot s embereit gondolkodáshoz ejtethi.

A közlés így szól:

„Az osztrák monarchia szétdarabolása, felosztása, legigazsága, valamint az alkotmány megszüntetése s az 1848 előtti állapot helyreállítása nem tartozhatik bármely hatalom észszerű politikai irányához. E monarchia lényeges és gyönyörű alkotórésze Európa politikai rendszerének, s integritásának fenntartása a pentarchia érdekében áll. A dolgok ily helyzetében, azonban a hatalmaknak jogában áll az ausztriai kormánytól kívánni, hogy azon utat hagyja el, melyen legjobb erejét egy célhoz nem vezető experimentumban emésztí fel, hogy egy erős külön nemzeti élet ellenzékét egy államaiban gyengén képviselt elem kiemelése által lenyomhassa. A hatalmak ezen érdekek felett, természetesen, csak barátságos figyelemzések által öröközhetnek, s a bécsi kormány tetszésétől függ azokat figyelemre méltatni, vagy nem. De ha minden kísérletek siker nélkül maradnak, Európán lesz a sor azon kérdést fontolóra venni: vajjon egy szláv-magyar államszövetség Európa szövetségi és egyensúlyi rendszerének nem épp oly erős és talán jobb biztosítékot fogna nyújtani, mint egy magában zilált, a körülmények hatalma ellen a kimerültség hasztalanul küzdő monarchia? Mert erős Ausztria, vagy ha ezt tejjességgel nem lehet előállítani, egy más combinatio; ezen alternatívát el kell dönteni, ha déli Európa a népek convulsióit megszüntetni kívánjuk s nem akarjuk, hogy a török kérdés közel fekvő megoldása egész egész Európát lángba borítsa.

Igy ír az orosz szerző, kiemelve Ausztria fontosságát s kijelölve az utat, melyen az magát az európai egyensúly érdekében megerősítheti.

A földbirtok bece.

X.

(D) Utóbbi cikkünkben azon kérdést tettük fel: Valjon míg az aránytalan fegyverrel harcrolunk, minő erő által védhetjük anyagi téren bár a status quo-t, mely legalább annyi előnyt ad a honalapító nemzetnek, hogy kezén maradjon továbbra is a földbirtok legnagyobb része.

Egykor s e cikksorozatunk elején is azon axiómát mondtunk ki, hogy „a kié a föld, azé a haza.” Mindazon theoriák dacára, miket az újabb európai tanok a suffrage universell eszméjének al-

kalmazása végett felállítottak, örökre áll azon igazság, hogy a kié a föld, azé a haza.

És a földbirtoknak éppen abban áll legfőbb értéke, hogy a birtokos szívét magához köti, s a szent anyaföld a haza fogalmával egy.

Mi nem ritkán bámultunk azon könyvműségen, melylyel sok magasb kötelességre hivatott egyén tulajdoni családi birtokain, melyeket a leszármazás útján a hazától és a haza részére örökölt. Ugyan ha ma azon birtokba, mit p. o. a Királyhágón innen az ötvenkét mágnás nemzetség, s a 30,000-nyi nemes család bír, németek vagy izraeliták költöznek, lenne-e Erdély a magyarok hazája? A haza színezetét mindig a nagyobb birtok tulajdonossága adja meg s határozza meg az állam nemzetiségének fogalmát, s így a ki kezeiből birtokát kibocsátja, annyi idegszálat szakítja szét a hazánál.

És midőn éppen ez utóbbi évtizedben kezdetét egymást érni az anyagi bukások, látni való már is, hogy midőn a földbirtok művelődésére a kormányzat részéről mi sem történt, míg ellenben az államháztartás sulya leginkább arra lőn fektetve: nemzetiségünk a legélénkebb oldalról támadtatott meg.

Sokat pótolni és menteni ugyan meg minálunk az egyesek, s jelesen a közép életkorú nemzedék életrevalósága. Tudunk mágnást, ki fiatal korában meglehetősen használta az életörömeit; de férfikora ezen utóbbi szomorú korszakra esvén, egyszerre észrevette magát mint magyar és mint hazafi. Elpusztult birtokába egy derék növel ült be, a báró volt a tisztartó, a báróné a számtartó és gazdasszony, és mindaddig úgy vitték a gazdaságot, míg szép szerzeményekkel gyarapítván javaikat, s végre örökölvén is, könnyen kitelt, sőt szükséges lőn az urodalmakat fizetett kezelőkkel ellátni. Azóta a szerencse áldása van rajtuk, vagyonukban folyvást gyarapodnak, s képesek hatással lenni, nyomatókosan áldozni a hazáért.

Tudunk nemes fiatalokat, kik 48 előtt fehér arczbőrrel hálóköntösben heverték mindig a pamlacon Paul de Cock és Dumas regényei közt; most könyvpolczukon a gazdasági könyvek foglalják az első helyet, arczuk a naptól el van sílve, kezök fekete, szinte elkezdettek vadulni a társas köröktől, hol hajdan annyi könnyűséggel szerepeltek; de atyjainak romlatag házai újra épültek, izlés és szorgalom látszik udvarukon s a jobbágy-felszabadulás dacára az asztagfenekek nem igen maradnak hajdon fővel a teleken át, ha csak maga a természet meg nem tagadja a szorgalomtól követelt áldást.

Nagya becsüljük mi az ily hazafiakat. E téren mindig megmarad számunkra egy zöld asztal a természet zöld asztala, melyen legeceletansabb szónoklat a mi észélyes igekezetünk.

A politikai események hullámozhatnak, közjogait egy időre a nemzet lefoglalva láthatja; de végre is, a kinek az anyaföld nyújtja emléjét, az a haza gyermeke, s annak anyja a hon, és együtt egymás segélyével mindannyiszor kiküzdik jobb sorsukat.

Szeressük a földet, az a mi jelen hazánk míg táplálékot ad nekünk, s az a mi jövő hazánk, mely közé öntudatlan poraink lassan csöndesen odavegyülnek.

Jól tudjuk mindnyáján, hogy a birtok sorsa a politikai viszonyokkal szoros összeköttetésben áll, s azon passiv állás, mely a közügy irányában tetterőnköt ellankasztja, lankasztva hat anyagi viszonyainkra is. Ez igen természetes, mert maga az állam fogalma nem egyéb, mint a személy- s vagyonbiztonság társulati védelme; és a vagyonbiztonság nemcsak abból áll, hogy tulajdonunkat az orv kezek el ne lohassák, de áll abból is, hogy szükségünk s belátásunk szerint tehessük jövedelmezővé vagyonunkat; ott keressünk s alapítsunk ezen jövedelmeztetés céljára pénzalapokat s piacokat, a hol legalkalmasabbakat találunk. És így könnyen felfogható a politikai szabadság szoros összeköttetése az anyagi jólét fejlesztési képességgel.

Látjuk egész Európában, hogy az anyagi jólét ott virul, hol a polgári szabadságon alapult jó rend fen áll, hol a nemzet maga intézkedik saját ügyeiről; mert ilyen hely minden rétege a társada-

lomnak előbb-utóbb érvényesítheti igényeit, s az állam érdeke az, hogy az érdekek összevonódása, kölcsönös kielégítése és védelme tartsa össze az országtesteket.

Angolhonnak a magyarokéval egykoru, de utóbbi időkben szerencsésebb viszonyok között fejlett alkotmányossága, minő jólétet árasztja a brit nemzetre a nélkül, hogy meg kellett volna semmisítenie ősi hagyományait; a nélkül, hogy szét kellett volna tépnie a parlament szalmazsákját s parokáját; a nélkül, hogy meg kellett volna támadnia a lordok házá, megsemmisíteni aristocratiáját, mely ha kötelességét hiven tölti be, s a nép érdekeitől külön nem válik, disze és ereje akármely nemzetnek.

Az érdekek helyes összekapcsolása által át tudta ültetni az angol politika az újabb kor népszerű érdekeit a nélkül, hogy az ősi idők rendszerét összerombolja; míg Franciaország kiölte a nemzet virágát, hogy újabb eszményi országot teremtsen, eldobva magát az ősök évezredek tapasztalatokon alapult hagyományait; teremtet egy tabula rasát, melyre a demagógok, sansculotte-oknak a despotismussal, caesarismussal folyvást cserélkező hatalma maig sem volt képes megalapítani a belső jólét nagyságát, dacára azon genialis productiv erőnek, mely e nemzet gyármányaiban s általában műiparában nyilatkozik. S miért nem érte el a jólétet? Azért, mert a földbirtokos erő legyilkoltatott, semmivé téttetett, a proletariatus és despotismus két szélsősége pedig egyébre nem gondolt, mint kizsákmányolni folyvást az országot, hogy a központ virágozzék, s míg Franciaország gazdaszata talán az egy bortermelet kivéve, csak azon szerencsétlen színvonalon áll mint a miénk, a nagyság annyi tulajdonainak birtokában is valjon boldog-e, nyugodt-e a francia nemzet, valjon van-e mit irigyeljen tőle Angolhon, sőt még a kised Belgium is?

Ezen nagy példák bőven kimutatják a közjogi és anyagi viszonyok szoros összeköttetését; s ebből jól kimagyarázhatjuk, hogy a mi közjogi fejlődésünk akadályai éppen úgy visszahatnak anyagi fejlődésünkre is.

Hanem valamint a közjog létező alapjainak védelmére nézve oly időkben, midőn a nemzet activ szerepköre megszűnik, a vis inertiae szolgál végesszökö, melylyel a kormányzás jó akaratának feltételei mellett a nemzet védheti közjogát: ugy az anyagi téren is áll a vis inertiae politikája.

Ha elzáratik tőlünk azon hatáskör, hogy bankok alapítása, szabadkereskedelem általi célszerű piacok szerzése stb. útján földjövödelmünket, s arra fektetett mű- és gyáriparkunkat kellőleg hasznosítsuk; hatalmunkban áll, a vis inertiae által megőrizze jövő jöblétének alapjait. Az anyagi téren vis inertiae pedig az, hogy csak annyit ruházzunk be, és csak annyit költsünk saját szükségünkre, a mennyi a birtokból kitelik, vagy is apáink közmondása szerint „csak addig takarózzunk a meddig a paplan ér.”

Igy várhatunk meg az idő meghozza a magáét; mert a földbirtok kezünken léte a legbiztosabb kezeség arra nézve, hogy a haza a miénk.

És ne higgyük, hogy az anyagi téren passiv magatartásnak ne volna meg végre is kényszerítő eredménye. Nézetünk szerint itt a vis inertiae még hatályosabb mint a politikai téren. Az utóbbi téren ezen szerepet a democratia és hivatal általi kenyérkereset vagy is, a mint egy hazánkfia nem régen egy polemiaiban kifejezte magát: az ész arendába adása, már fájdalom! jó részint paralizálja. Azon eszközökkel könnyű lerombolni körülöttünk az ősi jog várait, melynek sziklalfalai egykor ugy is védelmeztek, ha bevontuk az ágyukat a várfokokról. Most pénzért szétszedik azt ugy, hogy kö köven nem marad, s a makacs és resignált phalanx végre csak a vársíkon látja magát.

A politikai vis inertiaenek határa van, hogy az a nemzet teljes megsemmisülését ne vonja maga után; de az anyagi téren másként áll a dolog. Ott conserválni mindig lehet az alapot, mert eddigi jogfogalmak szerint senki sem veheti el a magántulajdont. És ha a földbirtokos kitart s tovább nem takarózik mint a meddig paplana ér, végre ezen ci-

A magyar legionariusok nyilatkozata.

Szerbország Belgrád bombáztatása után

E közben a praefecturát értesítik, hogy Tschuk
Tschube mellett egy nizam egy szerbet megölt. Reschi
tolmács néhány csendőrrel a helyszínére fut, s egy szerb
kereskedő szolgáját már haldokolva találta. Végzavaib

Midőn az agens mondá, hogy a basa értekezni óhajtana a várban a konzulokkal, Angolország nemes képviselője, nagylelkű felbuzdulással banglesen felkiáltott: „Nincsen semmi köze neki a barbárokkal, melyek minden ok és intézés nélkül tegnap ünnepélyesen kötött egyezséget megfogadva, bombát s kartácsokat szornak egy kereskedelmi városba, s hogy a felelősséget ezen vandál kegyetlenségéig egyenest azokra hárítja, a kik a bombázást tanácsot akartak és megrendelték, s hogy ő — Langworth angol konzul — sem a basával nem akar értekezni, sem az égő várost

Ezen levél törökül lévén írva, még előbb áfordíttatott s esti 11 óra tájánt a konzulok ülésében olvastatni kezdeték. Alig jutottak a közepe tájáig, midőn az ágyúntüzelés a várból újra megkezdették. A konzulok félbeszakíták az olvasást ezen szóval: „A basa végzi be azt a váról kifelé.”

Årkon, jul. 28-än 1862.

Tisztelt szerkesztőség! Ezelőtt egy hónappal közltem
vala, hogy a „Vadas” nevű rengeteg erdőségbe magát egy
több személyű tolvajtársulat huzta be, mely onnan bámulat-
s merészséggel bajtotta végre többrendbeli őrási, s ného-
éppen valóságos rablási kísérleteit. Egy napon az árkos
menést a „vadas”-ról egészen a faluig üldözték, hogy lova-
kat rabolhassanak el. Megneveztem volt a napot is, mely-
székünk administrátora intézkedéséből mintegy 10 falvak
népe, csendőri vezénylet alatt, egy nagyszertű kerítő hajtás-
tett ellenök; de meghiúsult eredménye lett, mert a tolvaj-
kat valaki titkon előleg értesítvén, a mint a hír rebesget-
ők azon napon viradalog Árkosra bevonultak, s az egész
napot itt rejtélyben töltötték el. Csendőrök azután értesül-
tek némelyektől, kik azokkal titkon érintkeztek, vagy tár-
srészkre élelmet szállítottak volna az erdőre; ily gyanu-
egyeneket tartóztatnak is le. Azután csendőröknek és pandu-
rokoknak nagy nyugtalanságuk volt, szüntelen keresvén
nyomozván a tolvajokat a falvákban felvett segédszemé-
lyekkel; mégis ez uton azokra találni nem lehetett. Történ-
ez azonban, hogy egy sepsi körispataki lakosnak két lovat el-
orozván, és a rákövetkező vásári napon S.-Sz.-György-
lővásárlási szándokkal, vagy tán trüfgy alatt, megjelent.
Ott egy alig felserdült ifju tőle szándokát tudakolván, fel-
hívta őt, hogy menjen el vele bizonyos helyre, mert tud
megkötve 3 lovat, s a vásárt jótányosan megteheti. Err-
őt a káros megragadta, s a hivatalkán átadta. Az ifju val-
lott ide is, oda is; kivetítet az erdőre is pandurok álta-
de így is a lovak nem kerültek elő. Árkosí Imre Jánosnal
pár lova eloroztatván, minthogy tudta, hogy a tolvajok
közhalmi Jakabnapj vásárt látogatni szokták, elutazott od-
egyedül. Ott vizsgálódott, s észrevette, hogy Árkosí Sebes-
tyén András, a minap Árkosról eltűnt jelebb tolvaj
egy koresmába be van szállva. Rögtön csendőrök után men-
s legutósebb eljárás után az irt egyén le lőn tartóztatva
s lebilincselve; egy vele volt társának pedig sikerült anny-
val is inkább ellillanni, mert ismeretlen volt. Ők odament-
val oly székérel, lóval és bámmal, melyeket oroztak. Ezek
készületen a közhalmi csendőrök és Imre János őt hazaho-

ták Árkosra. Ott az Imre János házánál kellett nekik állania megkeseredett lókarosok nehéz szemrehányásait, melyeket azonban hideg mosolylyal láttatott venni. Nevezetesen, hogy ezen főtolvajnak jámbor becsületes szülői és testvérei vannak, volt széke ly buhar rendiek. Maga S. A. 28 éves, nős, de míg ő szamosujvári fogságba volt 2 évig, neje el-távoztott lakni Moldvába; dologkerülő, italt sovargó. Átada-tott a s.-sz.-györgyi székhivatalnak. Lában egy győgyulatan szurás vagy lővés helye van; azt mondja, hogy egy társá-val összeveszett, s az sebezte meg késsel. Ugy látszik, azon reménye van, hogy ha mindent kivall, sorsát avval könnyíti. Kivallotta, hol van azon nőszemély, ki vele Árkosról elittint volt; és ez be is fogatott, még pedig kitűnő öltönytől jól ellátva találtatott. Vallomására jórészt a tár-sulat kitűnőbb tagjai már annyira kérekerültek, hogy vidék-tünk a félelemtől, aggodalomtól és hajbánsáti fáradságtól pihenni kezd. S. A. tagadja nevezetesen azt, hogy az Imre János lovait maga orozta volna el; ezt egy oly árkosai egyénre fogta, ki hogy azt tehetné volna, maga a tény körülménye lehetetlennek mutatja, s úgy látszik éppen boszúból fogta reá, mert azon egyén a tolvajok hajbánságában a csendőrségnek legbizalmasabban segédkezett.

Aratásunk javában foly, és már végéhez közel. A gabna gyéren gyűl, üszögös, burjános, konkolyos, csengős, csur-molyos. A mit a hó megbagyott, annak is egy részét a kö-ves, homokos, agyagos földekben a száraz tavasz vagy merőben kipergelte, vagy gyéren, törpén, apró szárazakkal, személtűli fejekkel nevelte. Rozsnak éppen nincs; a mi kevés megakadt, legsilányabb, és vetni sem elég. Ha a kormány többfelől összbangzó e nemű közleményeinket figye-lmére venné, s a valóságról magát hivatalosan is értesítené, meggyőződne, hogy Háromszékre nagy inség vár, s vagy nagylelkűleg az egész évi adót elengedné, vagy a legszű-kebb relaxationis esetre legalább azt a különben is nyo-masztó zuszlagot elhagyná. Így kell felszólalunk, mert a szükség kényszerít! — Egy kis gazdának 20–30 frt, s több adót fizetett ott, hol a termés megcsalta, s barmának sincs kelendőse, s mégis családját fentartani, gazdaságát jövőre folytatni, minő súlyos helyzet, meglehet, a kormány-körökben arról igen sokaknak képződik sincs.

Politikai újsággal éppen nem kedveskedhetem. A bi-zottmányi gyűlés kérdése alszik és hallgat. K. M.

KÜLÖNFÉLEK.

— A kir. főkormányzónaknál főszámvévőségi irnok Pinte János díjazott fogalmazó-gyakornokká, fő-kormányzónaknál Kőnig Károly ugyanoda fogalmazó-gyakornokká, s Eperjesi László jogász főkor-mányzónál tiszteletbeli irnokká lőn kinevezve.

— Némely szállongó hírek ellenében, mintha nagy politikai változások előestéjén lennének, s gróf Forgách és gróf Apponyi ő csejok magas méltóságukról lemondának, a „Sürgöny” kinyilatkoztatja, hogy azok alaptalanok.

— A „Vaterland” egy cikket hoz a Reichsrath alsó házának azon üléséről, melyben az 1863-diki költség-vetést tárgyalattott. A hangulat a házban egészen a minisz-terium ellen volt irányulva, s zajos tetszésnyilatkozatok kísérték minden szótát, mely a kormányképviselő ország-lók padja ellen emelkedett, míg a centralisták tirádái hatás nélkül hangoztak el. Midőn pedig — ugymond az említett lap — dr. Hein az ő elnöki teljhatalmának érzetében meg-tagadja a kisebbség vezérszónokától a szólás jogát, és Sta-nek követ az elnöknek odaköltö: „Ez a legjobb mód is minket elnémítani!” dörgő, általános taps zúdult a karzat-on. A „Vld.” nem barátja a karzat hasonló beavatkozásának, de constatalni kívánja, hogy a karzat eddig rendesen dr. Hein-nak és a Reichsrath többségének tapsolt, ez alkalommal pedig a kevesebbséget tisztelte meg oly tapsal, minőnek a ház még nem volt tanuja. A gyűtrő benyomás, mit ez oko-zott, élénken volt kifejezve az elnök arczán, hangjában és szavaiban, melyekkel a karzatot korholta. A miniszterek némán hallgatták végig azon éles szemrehányásokat, me-lyeket ellenük, a kormány képviselői ellen sürin szórtak.

— A brassói német újság jul. 28-ról írja, hogy a román irodalmi és közmívelődési egylet elnöke b. Saguna püspök ő nmlta az előtti szombaton Brassóba érkezett szá-mos román banderium kíséretében, s este a románok fák-lyás zenével tisztelték meg. 28-dikán reggel az egylet köz-gyűlést ő nmlta a román gymnasium főtermében egy ki-merítő beszéddel nyitotta meg, miután a katonai zenekar a néphymnus játszá. Solutio érsek ő nmlta szintén tartott egy rövid beszédet. Popazu főtitkelenő az egyletet a bras-sói románok nevében üdvözlő, s annak jótékony hatására Isten áldását kérte. Ekközben egy távirati sürgöny érkezett Kolozsvárról az egylet azon tagjaitól, a kik a főkormány-zónaknál foglalnak hivatali állást, s a kik meg nem jelen-hetésük okán a sürgős hivatalos ügyek balmozottságát jelen-ték; e sürgöny éljenzésekkel fogadtatott. Azután az utolsó választmányi ülés jegyzőkönyve olvastatott s több irodalmi notabilitás lőn kitüntetve. Az egylet második titkáranak Vestemianu urnak köszönet szavaztatott. Ezután az egylet első titkára Baritiu György az egylet vagyoni állásáról tett jelen-tést. Az alapítók 12,000 frt. A tagok száma, a kik éven-ként: egyenként 5 frttal járulnak, már 550 re ment fel. Mi-után Baritiu titkár ur a mi- és iparkiallításról nagy tetszés-nyilatkozatok kíséretében jelentést tett, a néphymnus két versszaka énekelte a gyűlés bezáratott; rögtön aztán a kiállítás meguytatott. A látogatók száma igen nagy volt. A gyűlésben sok román asszonyosság és kisasszony volt jelen és az egylet alapítójának gyarapítására ez alkalommal je-lentékeny újabb pénzadományok folytak be.

— Abrudbányáról értesítik a „Korunk”-at, hogy mult hó 27-én ottan az épülfőfőben levő unitarium templom javára zene-, dal- és szavallati estély rendeztetett, melynek tiszta jövedelme a költségek levonása után 11 db. cs. kir. aranyat, 16 db. tallért és 128 o. é. frtot tesz. A tudósító tisztelettel említi Árkosi Károly ur nevét, a ki az estély létrehozásában legtöbbet fáradozt, s a mellett mint műked-vellő fuvalójával megérdemelt tapsokra ragadta a közönsé-

get. Tudósító méltánylólág említi Brémer Albina k. a. szép zongorajátékát és a fiatal Gelei Kálmán lelkes szavallatát, az estély dícsőségének egyik koszoruját azonban Molnár Sándor urnak és a másikat, a szebbiket Cseh Berta kisasszony-nak szavazza oda. Az estély után egy másik tereben táncestély következett. Adjon Isten Abrudbányának sok jó aranybányát, népében áldozatkészséget ezután is, hogy épít-hesse fel minél hamarabb az urnak többi lerombolt házát is! Így végzi közlő, s mi szívünkkel mondjuk rá az „Amen”-t.

— Mult hó 21-én délután a magurái közkinestári er-dőség Bleszój nevű nyiljában a vágott és ölbe rakott fából mintegy 2,000 ölnyi mennyiség lett a tűz martalékává, a mely tűz a topánfalvi erdősi hivatal bejelentése szerint va-lószínűleg szándékos gyújtogatásból támadott. Hogy a napról napra mind inkább terjedő veszedelmes gyújtogatás vala-hára megakadályoztassék, szükségesnek látta a felsőges ki-rályi főkormányzónak elnökség 3616. eln. sz. a. k. hely-lyel fellelni a megrendelni Kolozs megye főispáni helytar-tójának a részletes és alapos eljárását.

— A Mohács-on közlebről elégett „Pontus” gőzhajó 250,000 frt értékű volt.

— Az ausztriai nemz. bank igazgatósága, mint a „P. L.”-nak jelentik, jul. 24-ki ülésében egyhangulag elhata-rozta, hogy a pesti magyar kereskedelmi bank kérvényét teljesítve, 200,000 frtnyi vissz-leszámitolási hitelt engedélyez.

POLITIKAI HIREK.

ANGOLORSZÁG. London, jul. 25. A „Daily News” a „Patrie” által közölt azon hírt, mely szerint Garibaldi 6000 önkéntessel szándékozik az egyházi állam partjaira ki-szállani, iránykacsának nevezi. Az idéztük lap meg van győződve, hogy Garibaldi még egy ideig várni fog. Örök időkre természetesen nem engedni magát és Olaszországot III. Napoleon által orunknál fogva vezetetni.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, jul. 25. A kikötőkben rendkívüli élénkséggel uralkodik; oly nagy tevékenység a ten-gerszetenben a krími hadjárat óta nem volt. Sorhajók és fregátok egymást érve rakodnak meg csapatokkal s indul-nak Mexikoba, Sanghaiba, Chinába és Cochinchinába, egy hogy az európai partok körül igen kevés hajó marad E körülmény mindenesetre alkalmas arra, hogy a keleti kér-dés miatt újabb időben támadt aggodalmakat eloszlassa, vagy legalább későbbi időre halasztssa.

A napi sajtó nagy élénkséggel tárgyalja a német vi-szonyokat, különösen Ausztriának azon kísérletét, mely szerint a francia-porosz kereskedelmi szerződést a váme-gy-lethez csatlakozása által szándékozt megfűsíteni. A „Con-stitutionnel” egy vezércikkében e tárgya vonatkozólag töb-bek közt ezeket mondja: „Németország dolga az osztrák politika sikere fölött határozni. Egyik oldalán a porosz-francia kereskedelmi szerződés, a szabad kereskedelem elveinek végleges elismerésével, és Németország anyagi erejének összpontosításával; a másik oldalán a váme-gy-le feloszlása, a prohibítív rendszer uralma, Németországnak nemzetgazdasági tekintetben Ausztria alá rendelése, s ennek kizárólagos mindenhatósága közép Európában. Ez alterná-íval szemben Németország választása nem lehet kétséges, és a rajnántuli sajtónak e kérdés körül tanúsított magatár-tása bizonyítja, hogy ott nem ringatják magukat csalódás-ban, Ausztria legújabb lépésének bordereje fölött. — Porosz-ország formaszerint fel lőn a többi váme-gy-lei kormányok által hatalmazva, a Franciaországgal való alkudozásokra. Ezek tehát nem feledkezhetnek meg annyira saját méltósá-gukról, hogy attól, mi tudokra és kívánságukra történt a helybenhagyást megtagadják.”

Az olasz cselekvő párt mozgalmairól szárnyaló hírek, a kormánypárti lapok nemzetelése, s a kormány által tett elővigyázati intézkedések daczára is nagy rokonszenvre ta-lál a francia nemzet különböző rétegeiben. Az „Opin. Nat.” a római kérdés gyors megoldásának szükségességéről elmél-kedvén, így szól: „A mostani komoly bonyodalmat mi rég megjövendöltük. Róma megszállása szükséges volt, míg attól lehetett tartani, hogy Ausztria támadolag lép fel. E veszély azonban elmúlt, s a kormány nagyon hibázott, mi-dőn a megszállást a be nem avatkozás elve daczára is foly-tatta. Az olasz nép elég türelmet mutatott, de a cselekvés pártja nem oly elnéző. Haragja elragadja őt, s minden lé-pése egy hatalmas lövés az angol-francia szövetség ellen. Ez okból nincs nekünk veszélyesebb ellentitk Rómánál, illetőleg a pápa világi hatalmánál, melyet Rómában még folyvást védünk. A cselekvés pártja felhasználja ezt, hogy bennünket gyűlöltté tegyen, és a mérsékeltnek az első al-kalmat felhasználandják, hogy nekünk háttal fordítsanak.

OLASZORSZÁG. Milano, jul. 23. A „Triester Ztg.”-nak írják: „Tegnap este ismét nagy élénkség volt utcáin-akon. Délitjé ugyanis Garibaldinak egy hadsege de Arri-vabene gróf érkezett ide Palermóból s az itteni democra-ta egylet gyűlésében megjelenő eladta, hogy Garibaldi Vic-tor Emanuel királytól saját kezűleg irt levelet kapott, mely-ben kéri őt, hogy távozzék Sziciliából s vonuljon vissza Ca-prerába. Garibaldi eleinte hajolni szándékozott e kívánsá-ra, azonban egy hü barátja értesítette, hogy a francia kormány követelte a tábornok bevezetését Caprerába s a király levele e szerint csak ezen Párisból jött határozott parancs következménye. Ez annyira felbosszantotta Garibaldit, hogy elhatározta, hogy nemcsak Victor Emanuel kívánságát nem teljesíti, hanem ki fogja terjeszteni körutját egész Nápolyig. Ekép, mondá Arrivabene, könnyen lehetséges, hogy az olasz kormány, Franciaország által sarkallatva, valamely erőszakos rendszabályt fog Garibaldi ellen alkalmazni, s ámbár ő, Arrivabene, Garibaldi által erre nincs felhatal-mazva, kötelességének tartja az egyletet figyelmeztetni s ama bekövetkező esetre segélyt kérni.

A „D. A. Ztg.” szerint Garibaldi az érintett levélre, tisz-teletteljes modorban ugyan, de egyszerűsággal a rendíthet-len szilárdság hangján válaszolt a királynak, hogy nem ő az,

a ki a viszonyokat félreismeri s figyelmére nem méltatja, hanem a miniszterek nem veszik számba a létező viszonyo-kat úgy Olaszországban, mint egész Európában; ők azok, a kik a reactio politikáját vették tetteik sinormértékűt egy oly időben, midőn Olaszországban kívül és belül minden erő a baladásra tör; ők azok, a kik nagy, szerfelett nagy árt-ajánlottak egy diplomatai csekély áladományért, s ez az ár Olaszország törekvése az egységre és szabadságra, s ez az áladomány Orosz- és Poroszország általi elismerés. Mindez egy jó érzelmű olaszt lehetetlen, hogy el ne szomorítsan. A tábornok különösen Ratazzit vadolja III. Napoleon iránti vakengedelmességgel, s kijelenti, hogy egy oly miniszter, a ki más akaratot is elismer Olaszországán kívül, nem méltó, hogy olasz miniszternek nevezzék. Azt állítja, hogy a volt dictator irata a királyra nagy benyomást tett. De bármí volt legyen tartalma Garibaldi válaszában, az tény, hogy a tá-bornok jul. 25-ig még nem távoztott volt el Palermóból, te-hát sem Caprerába nem vonult, sem kitudja minő hadjárat-nak élére nem állott.

Különben úgy látszik, az egész hadjárat hírkacsának fog behizonyulni. Az „A. A. Ztg.” egyik római levelezője személyesen ment Civita-Vechiába, hogy a garibaldista ki-kötési kísérletekről szóló hírek mibenléte felől meggyőződ-jék. Kintint, hogy az egész csak vak látma, melyet néhány piemonti apró hadihajó megjelenése okozott, melyeket a la-kosok garibaldista hajóknak tartottak.

Turin, jul. 28. A palermói főnök lemondása elfo-gadtatott. Brignone fogná őt felváltani. A követkamarában egy a Garibaldi beszédét tárgyzó interpellatoria Ratazzit azt felelte, hogy még nem kapott hivatalos tudósítást. Ha a marsalai syndicus nem teljesítette kötelességét, le fog tétet-ni hivatalából.

Az „Opinione” írja 26-ról, hogy a turini kormány Garibaldinak római területen lehető kiszállása esetére kellő parancsokat intézett a hatóságokhoz s jelentékeny csapat-erősítéseket küldött Palermoba.

A turini hivatalos lap következő jelentést közöl: Több lap jelentette, hogy a porosz követség megszűnt volna az Ausztria és Olaszország közti diplomatai érintkezést közve-títeni. Hogy az érdekelt közönség által minden, az ügyek ellátására hátrányos tévedést kikérültsünk, felvayunk hiva-a nevezett követség által annak kijelentésére, hogy az ő tudtával az eddig fenállott viszonyokban semmi változás nem történt.

OROSZORSZÁG. Sz.-Pétervár, jul. 21. A forra-dalmi kiáltványok írójára és terjesztőjére ráakadtak. Nem osepesztettek e dugárunk sem Angol, sem Franciaország-ból, hanem egy liflandi papnak az egyetemben tanuló fia szerkesztette és nyomatta a sz.-pétervári tábornok nyomdájá-ban; terjesztésüket pedig oly páratlan ügyességgel kezelte, hogy a mint annak idejében említve volt, busvét estéjén a téli palotában összegyűlt tábornokok zsebeibe is becem-pesztette. A dolognak most úgy jöttek nyomára, hogy az említett tanuló fényes nappal külvőn egy kiáltványt szol-gája által a nyomdába, ott nem velt kezébe jutott.

Varsó, jul. 22. Jarosinski, mint mondják, azon val-omást tette, hogy ha a nagyherceg elleni merénylete si-került volna, a várost négy szegletén meggyújtják s a for-radalmat is megkísérették volna. Mennyi a való ezen vallo-másból, bajos megmondani; az tény, hogy néhány nap óta az elfogatások tömegesen folynak, melyeknek oka a kor-mány által fölfedezett, messzeágazó összeesküvésben rejlik. A varsói várbán 1500 fogoly van a polgári rendből és szá-matlan katoná. Az összeesküvés ágazatai az egyetem belsejéig terjednek és így igen sok tanuló is eshetik áldozatul. Ily körülmények közt vékony a remény, hogy egyhamar kibé-külés jöhessen létre. Az ostromállapot folyvást tart, pedig, a mint mondják, a nagyherceg már hajlandó volt meg-szűntetni. A nagyherceg Varsóba jövetelkor fellobbant kedélyderűtséget ismét általános levertség váltotta fel. Azon polgárok, kik a világításban részt vettek fenyegető levele-t kaptak. A titkos lapok erőlyesen tiltakoznak minden kibékülési kísérlet ellen.

TÖRÖKORSZÁG. Egy belgrádi jul. 28-ról kelt táv-sürgöny szerint a montenegriak minden oldalról megveret-tek s egészen le vannak hangolva. Ők maguk felgyújtják a falvaikat, hogy az ellenség hatalmába ne jussanak. A piperii lakosság feladta magát. Sputzban egy szerb futár várakozik a portának szóló sürgönyökkel. Azon itt elterjedt hír, mely szerint Omer basa, az egyezmény ellenére a szerb határo-khoz közeledik, onnan keletkezett, hogy a bosznjak és bol-gár-szerb batárszél hosszában figyelő csapatok állítottak fel rendellen katonaságból.

Ujabbak. Skutari, jul. 28. Omer basa távirja a bécsi török követségnek: Csapataink minden hadállást elfoglaltak Sagratz körül. Pénteken jul. 25-én az ellen-séget nagy veszteséggel kivittük Oriallukából s a körül-vekvő falvakból. Mirko faluja és háza leromboltatott. Ma közvetlen hadműveletek kezdődnek. Cetinje ellen. Az ellenség demoralizálva levőn, alig áll helyt.

— Ragusa, jul. 28. Miklós montenegroi fejedele-m szenvedett veszteségei következtében békekövetet küldött Omer basához.

— Turin, jul. 29. Ratazzi a követ kamarában azt mondotta, hogy Olaszország tiszteletben szándékszik tartani Schweiz területi épségét. A sz. mauriziai táborba rendelt csapatszallítás minisiteri parancs által felfüggesz-tetett. Az „Opinione” szerint Pallavicini helyébe Cugia tábornok és képviselő nevezetett ki palermói főnök-ké. Garibaldi még mindig Palermóban van. Hír szerint Pepoli van berlini követé kinevezve. A lelépett Pallavicini ba-rátai egy pár jelentéktelen tüntetést rendeztek.

Bern, jul. 28. Tessin canton kormánya tiltakozást nyújtott be a szövetségi tanáchoz a Schweizből való elszakadás gondolata ellen is. A szövetségi tanács ezért köszönetet mond azon biztosítással, hogy Tessin canton számíthat az egész szövetséges állam támogatására. Minden, az annexiora vonatkozó okmány megküldetik a párisi és turini schweizi követeknek.

Gabonaár Kolozsvártt Julius 31-én 1862.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztbúza 4 frt 10 kr. Elegybúza 3 frt 60 kr. Rozs 2 frt 20 kr. Árpa 1 frt 80 kr. Zab 1 frt 30 kr. Török-búza 3 frt 10 kr. Pityóka 1 frt — kr. Marhahús 15 kr.

Távíratil tudósítás a bécsi börzéről

Augst. 1-jén: Nemzeti kölcsön 82.65. 5% Metalliques 71.50. Bank-részvény 800.—. Hitel-részvény 216.—. Váltó Londonra 125.90. Ezüst 123.75. Arany 6.97.
Julius 30-dikán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 72.—. Erdélyi 70.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

Sz. 1092.

polg.

Hirdetmény.

(657) (1—3)

A Ns. Háromszék törvényszéke részéről ezennel köz tudomásra juttatik, hogy báró Splényi Antal urnak 1155 frt. o. é. váltó követelése, arra 1857 április 24-től a fizetés napig esendő 6% kamat eddigelé 35 frt. 39 kra felszaporodott, jelenleg pedig 6 frt 49 krban megállított és még felfolyó költségei fedezésére alperes nyújtodi Csüdör Józsefnek következendő lezálogolt és 810 frtra becsült fekvősegeire u. m.

1. Egy pusztá telek Nyújtodon 91 házi szám alatt Varga Antal és Csüdör József szomszédságai között 1000 □ ol kiterjedést.
2. A felső határon harmadlábban Csüdör Moizes és Kozina István közt 6 véka férőjű szántó.
3. A nyomásra menőbe Kádár Mihály és Farkas Mihály közt 6 véka férőjű szántó.
4. Ugyanott Jakabos Ferenc és magos Jakabos Ferenc közt 5 véka férőjű szántó.
5. Az alsó határba a nyomásra menőbe Varga Antal és Rátz Gyárfás között 5 véka férőjű szántó.
6. Az apró osztásban Kádár János ifjabb és Kádár István ifjabb közt 10 véka férőjű.
7. Harmadlábban Jakabos Agoston és Deszka Ferenc közt 1 véka férőjű.
8. Fazakas határában a mély árok martján Kádár Ferenc és Varga Ferenc közt 4 véka férőjű.

9. Külső bemenőben martonosi Nagy Sándor és Ladányi Elek utódai szomszédságukban 4 vékás szántó.

10. A parlagokon Bedő Mihály és Fekete Imre közt 6 vékás szántó.
11. A Nemesek helyén Lörincz József és Kozma István közt 2 vékás szántó; azon hozzátétellel, hogy ha az elősorolt fekvősegek, az első árverési határidő alkalmával becsárok, vagy azon felül el nem adhatnának, a második árverési határidő alkalmával azon alól is el fognak adni. — A végrehajtási árverezés megengedtetik és határidőül folyó 1862-ik év szeptember hó 28., és november hó 2-ika midkészer délután 2 órára a helyszínen tüzetik.

A venni szándékozók, a végrehajtás alá vett birtoknak becsújtát és árverési feltételeit a helybeli törvényszéknél megtekinthetik.

Fölhivatnak mindazok, kik ezen birtok iránt akár követelési, vagy tulajdoni, akár pedig más valamely jog ezimen elsőbségi vagy zálogjogot formálhatni vélnek, igényeiket a vételár kiosztásáig ezen törvényszéknél annál bizonyosabban bejelenteni, minthogy különben maguknak tulajdonítsák, ha a vételár felosztás az ők értesítéstük nélkül fog megtartatni, s abból a mennyiben a vételár másoknak kifizettének, kifognak rekesztetni.

Nemes Háromszéki törvényszék S.-Szt.-gyógyón, július 19-én 1862.

NEM HIVATALOS.

Haszonbéri hirdetés.

(654)

(3—3)

Báró Bálintt József, Máriaffi Lajos és Albert uraknak M.-Sz.-Györgyi és M.-Sz.-Anai egymás mellett közös jószágai, melyek állanak 1255 hold szántó, kaszáló és 9 hold szőlőtermő helyekből, elegendő lak- és gazdasági épületekből, a mindkét falvabeli egész évi korcsmárlási jogból, s melyek Maros-Vásárhely közvetlen szomszédságában fekszenek, az 1863-ik év 1-ső napján kezdődő 6 évre haszonbérbe adandók.

Továbbá az 1863-ik év Sz.-György napján kezdődő hat évre haszonbérbe adandó még, az irt birtokos urak bándi és gerebenesi m. e. 240 holdat tevő, — s végre 1863-iki új évtől kezdve küküllőmegyei dombóli, nagyrészen szőlőből álló közös birtokuk is.

Értekezhetni feleltek személyesen, vagy levélben Szentháromságon, utolsó posta Maros-Vásárhely, alólirttal.

Magyar Ferenc m. k. jószág-igazgató.

(656)

(2—3)

A kétvízköztí, egynevezett vámoshid balszögletén levő 42-ik számú telek örök áron elől. Értekezhetni görbeszappanyutca 324-ik szám alatt özvegy Szentpéter Pálnél.

ISKOLAI KÖNYVEK ÜGYÉBEN.

Miként eddig, úgy a közlő iskolai évben szükséges könyvekre nézve is bátor vagyok az erdélyi t. cz. tanár urakat és a népiskolák tanítóit tisztelettel felkérni, sziveskedjenek a szükséges könyvek menyynységéről engem minél előbb értesíteni, hogy azokat a kellő időre késedelem nélkül megküldhessem. A bolti árak minden körülmények között szigoruan megtartatnak; és a megrendelések a lehető számú ingyen példányok kíséretében, pontosan és gyorsan eszközöltenek.

Végül még szükségesnek tartom megemlíteni, hogy iskolai irodalmunk legújabb termékeit szívesen elküldöm megtekintés és választás végett, a nem használható könyvek azután bármikor viszszaküldethetvén.

STEIN JÁNOS

erdélyi múzeum-egyleti könyvtáros és kiadó.

Tized valóítási ügyben

Ns. Belső-Szolnokmegyében, „tizedvalóítási” ügyünkünk helyettesítését ifj. tekintetes Pataki Dániel ur Dézsén sziveskedvén elvállalni, ezen tárgyban ha még lennének utánlagos utasítások a földbirtokos urak részéről, egyenesen fenn nevezett urhoz intézethetnek. Dézsén, július 27-én 1862.

Nuridsán testvérek.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvártt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön kapható:

A Magyar Classikusok

III. folyamának I. — III. kötete. Virág Benedek magyar századai.

A NYOMORULTAK

irta Hugó Victor, francziából fordíták Huszár Imre és Reviczky Szevér. Két kötet 3 frt.

UTI RAJZOK

Irtá ZOMBORI GEDŐ.

I-ső kötet: Magyarország, Austria, Morva és Csehország, Németország, Holland, Belgaföld, Angolország.

II-ik kötet: Franciaország, Schweitz, Savoya és schweitz határhegyek, Olaszország, Krajna, Karantán és Steierország.

A két kötet ára 2 frt.

Nemzeti hárfa. Magyar költőnk műveiből összeállította Farkas Albert. Diszesen kötve 2 frt. 84. kr.

Költői vázlatok. Irtá Stifter Adalbert. Ára 2 frt.

Válogatott magyar közmondások. Szerkeszti és kiadja Erdélyi János. II-ik kiadás 1 frt.

Eredeti népmesék. Összegejté Arany László. 1 frt. 50 kr.

Francia nyelvten. Szerző Schwiedland Frigyes. Ajánlják Török Pál és Ballagi Mór. 1 frt. 50.

Önbírlat. Irtá Arisztidesz. 1 ft. 5.

Magyar nyelvtani katekizmus, a nemzeti iskolák alsóbb osztályainak számára, tanfelsőbbeknek pedig ismétlő könyvül.

Kérdésekben és feleletekben

irtá Fischer Náthán, elemi főtanító. Ára 36 kr.

A közrendészeti tudomány. Irtá Karvay Agoston. Ára 1 frt.

Állat gyógyászat, avagy hasznos házi állataink betegségeinek megismerése és gyógyítása. Irták Eisenmayer Sándor és Göbel Celestin okleveles állatorvosok. 1 frt. 50 kr.

A nemes fészkek. Turgeneff után fordította G. Ára 1 frt. 20. kr.

Ló fogtat vagy a ló életkorának meghatározása. Irtá Torma B. Ára 1 frt.

A va ódiságért jótállás mellett.

Ajánló emlékeztetés.

A valódiságért jótállás mellett.

BORCHARDT ORVOSTUDOR

Dr. SUIN DE BOUTEMARD

1862 évi tavaszi növényekből

illatos

növény-szappana

Ára egy bepecsételt eredeti csomagolónak 22 k. o. é.

1 csomagolónak 70 kr. jával o. é.

illatos

fog-pasztája.

1/2 csomagolónak 35 kr. jával o. é.

bizonyos menyyniségű növényi, nevezetes illó és égvényolajos anyagokon kívül ásványi alkreszkeket tartalmaz, mik e szappan hatását sajátosság és jellemzővé teszik. Nem csak, hogy ez a bört puhán s hajlékonyan tartja és ezáltal annak kipárolgását szabadabbá teszi, hanem még vegytani alkotrészeinél fogva főliszivólag s változtatólag hat a bőrre, az alsó sejt-szövetre és a mirigyes szervekre, s ezeket új tevékenységre indítja. Dr. Borchardt növény-szappana annál fogva épen oly kitűnő szepítő szer, mint alkalmas arra, hogy az anynyira alkalmatlan pörseések, fakadékok, pattanások s más börtiszatlanságok könnyű módon s rövid idő alatt eltávolíttassanak és a bőr az időváltozás minden hátrányos befolyásaitól megóvassék.

A fentebb ajánlott két czikk többszörös utánkészítését s hamisításait tekintetbe véve, méltóztassék a megvételnél pontosan arra ügyelni, hogy Dr. Borchardt es. k. kiv. szab. növény-szappana fehérre zöld írással nyomott, két végén mellékelt pecséttel ellátott csomagolókban áruhatik, míg Dr. Suin de Boutemard-nak es. k. kizárólagos szabadalom alapján készült fogpasztája hátulsó oldalán lila színnel s arany-bronzszal eszközölt s hivatalosan bejegyzett czim-borítékával Dr. Suin de Boutemard mellényomott családi-czimerét s aláírása mássát viseli.

Az egyedüli hiteles raktárak fentebbi gyártmányokból kaphatók:

Kolozsvártt: WOLFF J. és KHUDI J. gyógyszer. Abrudbányán: Ferenczi Mihály; Beszterczén: Kelp és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Stenner F.; Dévén: Büchler A.; Enyeden: Bisztricsányi A.; Erzsébethvároson: Schmidt A.; Hátszegén: Mátéfi Béla gyógyszer; Károly-Fehérvártt: Rusz János; Kézdi-Vásárhelyt: Hankó László; Köhalomban: Melas Ed. F. gyógyszer; Maros-Vásárhelyt: Pogarasi J. D.; Madgyesen: Vandory & Brandsch; Segesvártt: Misselbacher fia és Teusch; Sz. Újvártt: Placintár és fia gyógyszer; Szász-Régenben: Wachner Traugot; Szászsebesen: Weisörtel Ad. G.; Szebenben: Zöhrer J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton; Seps-Szentgyörgyön: Vitélyos Béla; Sz.-Udvarhelyt: Kaantz J. A. gyógyszer; Szeredában: Gozsy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velics G. és Wolff G. uraknál.

(264)

2/8

(2—6)